

Kiss Piroska

IRODALOM

felmérő feladatlapok – 5. osztály

MEGOLDÁSOK

1. Család, otthon, nemzet – lírai művek

1. a)	Próza	Vers	
	2, 3, 5	1, 4, 6	6 pont

b) vers, próza, próza, vers 4 pont

2. a) I, H, H, I, I 5 pont

b) Az édesanyja közelében megnyugszik a lírai én.
Miközben a szekér haladt, a költő a gondolataiba mélyedt. 4 pont

c) B, C, E, F 4 pont

3. a) • A kenyérsütés hagyománya a családban.
• A legfontosabb népi eledel volt, szinte minden ételhez fogyasztották.
• Életnek, isten áldásának nevezték. 4 pont

b) • Rég volt, amikor a Küküllőn még működött a malom, és a költő búzát vitt oda őröltetni. (2)
• A kenyérsütés hagyományát a nagyszülő adta át a következő nemzedéknek. A kenyérsütés az egész család számára öröm, fontos esemény. (2)

vidám, nyugalmas, szeretetteljes, reménykedő (2) 6 pont

4. a) • Az életkép a mindennapi élet egy jellegzetes jelenetét ábrázolja. A versben a költő családi beszélgetést örökít meg.
• A festmény ezt a családi idillt ábrázolja, amikor a költő a versét szavalja a szüleinek. 4 pont

b) I, H, I, H, I, I, H 7 pont

5. a) pitvar, kapa, tehén 3 pont

b) • Az anya elvegyül a gyermekei közé, foglalkozik velük. A munkából hazatérő férjének vacsorát tálal.
• Az apa ajándékot hoz a gyermekeinek a mezőről, az étkezéshez a családját is maga köré gyűjti.
• Az este váratlanul megjelenő vándor behívják a házba, étellel kínálják, meghallgatják a történeteit, és éjszakára szállást adnak neki. 8 pont

c)	Egy estém otthon	Közös jellemzők	Családi kör	
	3, 8	2, 5, 7	1, 4, 6	8 pont

d) • A béna harcfi az 1848/49-es szabadságharc csatáiról beszél, amelyekben maga is részt vett.
• A gyerekeket elsősorban az érdekesség érdekli, a felnőtteket viszont a hazáért harcoló hősök tettei, bátorsága. 4 pont

6. a)	„Legszebb ...”	A haza tájainak természeti szépségeit emeli ki a költő.	6 pont
	„Büszkén...”	Értékes számára a magyar nép múltja, történelme.	
	„De semmi...”	Lelkileg, érzelmileg szorosan kötődik a szülőhazájához.	

- b) • A harcfi a magyar szabadságért folytatott véres csatákban vett részt, ezért sérült meg.
• A költő a versben vallomást tesz a magyarságáról, a hazája iránti szeretetéről a nehéz időkben is.
• 1848. március 15-én a Nemzeti dal című verse buzdította az embereket. 5 pont

7. a) Ó, ha cinke volnék
Egy estém otthon
Magyar vagyok
Füstbe ment terv
Nagyanyó-kenyér
Családi kör 6 pont

- b) Petőfi apja nem nézte jó szemmel, hogy fia színésznek állt. Úgy gondolta, ez nem biztosít számára megfelelő megélhetést.
A gazda homlokán a sok gondtól mély ráncok jelentek meg. Ahogyan az eke szántja a földet, úgy mélyítik a gondok a ráncokat az emberi arcon. 4 pont

- c) félrím, XAXA; páros rím, AABB; keresztrím ABAB 3 pont

8. a) asztalszék, tarisznya, malom, szekér 4 pont

- b) B, C, A 3 pont

9. Ahány ház, annyi szokás.
Mindenki a maga háza előtt söpörjön.
Az én házam az én váram. 3 pont

Összes pontszám: 101 pont

Képességfejlesztő, érdekes feladatok megoldása

- Délibábok hőse
- Móricz Virág
- Laborfalvy Róza
- Hans Christian Andersen
- Boncza Berta
- Csinszka
- Zrínyi Miklós, Szigeti veszedelem

Kölcsey Ferenc, Arany János, Csokonai Vitéz Mihály, Gárdonyi Géza, Kazinczy Ferenc, Babits Mihály, József Attila, Móricz Zsigmond, Jókai Mór, Radnóti Miklós, Szabó Magda, Vörösmarty Mihály

2. Család, otthon, nemzet – epikai művek

1. • Az idős emberek mesélték el a régi történeteket a fiataloknak.(2)
 • A régi paraszti világban az emberek a társas munkák végzésével és a családban is többször voltak együtt közösségben.(2)
 • A bal oldali kép a fonóbeli munkát, a jobb oldali kép a kosárfonást mutatja. (2)
 • Útmutatást kaptak, hogyan kell helytállni a nehéz élethelyzetekben, bölcsességeket tanulhattak. (2)
 • A közösségi együttlét élményt ad, hallani lehet mások véleményét, meg lehet osztani másokkal saját gondolatainkat.(2) 10 pont

2. a) Származása szerint táltos.
 A történet folyamán minden szereplőt legyőz, megjárja az alvilágot is. 4 pont

- b) I, H, H, I, I 5 pont

3. a)

Példák a meséből	Meseformulák
7 pár bocskor, 7 rend gúnya	meseszámok
kakassarkon forgó gyémántpalota	csodás helyszínek
kilencfejű sárkány, ötlábú ló	csodás szereplők
Aki nem hiszi, járjon utána!	jellegetes mesezárás
A kondásfiú felmászik a tetejetlen fára, legyőzi a sárkányt, kiszabadítja a királykisasszonyt.	próbatételek
Ment, mendegélt János erdőkön, mezőkön...	állandósult nyelvi kifejezés

6 pont

- b) • Nem akarta elhagyni az édesapját, a virágos kertet és az égis éró fát.
 • A király álmában látta meg, hogy mi történt a lányával.
 • A kismalac és az ötlábú ló segítette Jánost. 6 pont

- c) természetfölötti képességekkel, világfa, alvilágban, égi világban, kiállták a próbákat és legyőzték a gonosz erőket. 5 pont

4. a) A szarvast nem tudták lelőni. A szarvasnak az volt a feladata, hogy új szálláshelyre vezesse a harcosokat. 2 pont

- b) • Levédia. A fű legeltetésre alkalmas, folyó az állatok itatásához, édesvíz az embereknek, vadászatra, halászatra volt lehetőség.
 • A magyar nép ősi múltjába nyúlik vissza: a hun-magyar rokonsághoz. 6 pont
2 pont

- c) • A többször visszatérő versszak a regét részekre osztja, az ilyen versszakok után, új fordulat következik be a történetben.
 • Rímelés: páros rím AABB . 3 pont

5. a) Kréta, Minotaurusz, honvágy, Ikarosz. 4 pont

- b) Megtanította a gyermekének a szárnyak működését. Elmagyarázta neki a repülés módját és veszélyeit. 4 pont

c)	Daidalosra jellemző	Közös jellemzők	Ikarosra jellemző	
	2, 5, 7, 8	1, 3, 6	4	4 pont

6. a) • epikai, verses, történelmi
 • istenekről, isteni
 • mitológia
 • csodás, kitalált 4 pont

- b) Benedek Elek: Az aranyhajú ikrek – mese: jellegzetes kezdés, csodás szereplők
 Arany János: Buda halála – rege: verses forma, történelmi múlt
 Trencsényi–Waldapfel Imre: Görög regék – mítosz: istenek, világ kialakulása 6 pont

7. a)	A világ teremtése	Mózes könyvében van leírva a világ teremtésének története.	Mózes	
	A vízözön	A vízözön után a szivárvány lett a jele az isten és a föld között kötött szövetségnek.	A szivárvány	
	Jézus	Jézus, a keresztény vallás alapítója Betlehem városában született.	Betlehem városa	
	Ószövetség	A Biblia két részből áll: Ószövetség és Újszövetség.	Újszövetség	4 pont

- b) C, D, E, G 4 pont

8. a)	Idézetek	Szereplők megnevezése	Művek	
	„Szállj be...”	Noé	A vízözön története a Bibliában	
	„Ötven-ötven...”	Magyar és Hunor	Rege a csodaszarvasról	
	„– Eresszetek le...”	Fehérlófia	Fehérlófia	
	„Amikor meglátták...”	Jézus	Jézus születése a Bibliában	
	„– A földön és...”	Daidalosz	Daidalosz és Ikarosz	
	„Hét nap...”	János	Az égig érő fa	
	„Végül...”	Árgyélus királyfi	Tündérszép Ilona és Árgyélus	

14 pont

b)	Mese	Rege	Mítosz	Közös jellemzők	
	6	1,7	3	2, 4, 5	7 pont

Összes pontszám: 100 pont

Képességfejlesztő, érdekes feladatok megoldása

állatmese, verses, kalandvagy, humor, segítőkészség

büszke bölcse, mintha másznék, hosszan hallják, messze még

3. Petőfi Sándor: János vitéz

1. Petőfi- emlékház Kiskőrösön
Itt született a költő.
- Szendrey Júlia
A költő felesége
- Arany János
A költő barátja
- Pilvax kávéház
Itt szavalta el először a Nemzeti dalt.
- Petrovics István és Hrúz Mária
A költő szülei
- A segesvári csata emlékműve
A költő halálának emlékhelye
- 12 pont

2. a)

Előkészítés	Bonyodalom	A cselekmény kibontakozása	Tetőpont	Megoldás
6	3	1, 2, 5		4

6 pont

- b) A János vitéz című mű műfaja: **elbeszélő költemény**. Ez a műfaj az **epikai** műnembe tartozik, mert **történetet** mond el. A mű tartalmaz **lírai** részeket is. A mű formája: **verses**. 5 pont
- c) $x' x x x / x' x // x' x x x / x' x //$ felező 12-es 2 pont
- d) sugára, bojtára; nagyon, vagyon páros rím (AABB) 2 pont
3. a) suba   mente   palást
juhászbojtár   huszár   Tündérország királya 3 pont
- b) • Szegény sorsból indult, és a történet végére felemelkedett, király lett.
• Hosszú vándorútra indul, amelynek során próbákkal bizonyítja rátermettségét.
• Vándorútján kalandokban van része, amelynek során legyőzi gonosz ellenségeit, és hőssé válik. 6 pont
- c) felelőtlen, húséges, becsületes, előrelátó, bátor, leleményes 6 pont
- d) I, H, H, I 4 pont
4. a) a török basa fia – gyáva
az óriások királya – rosszindulatú
a huszárok vezére – együttérző
a franciák királya – türelmes
Iluska – megértő 5 pont
- b) • Jancsi így kénytelen volt a saját lábára állni, dönteni a saját sorsáról, és kijutott a falun kívüli világba, ahol sokféle tapasztalatot szerzett az életről. (Önálló felnőtté vált.)
• Ha zsványok között maradt volna, akkor rosszul döntött volna, hisz becsstelen ember, bűnöző vált volna belőle. A huszárok között viszont lehetőséget kapott a felemelkedésre, arra, hogy munkával szerezzen jövedelmet és érdemeket.
• Mindketten árvák lettek, mindkettőnek volt olyan mostoha szülője, aki bántalmazta, aki mellett nehéz volt a mindennapi élet. Mindketten szegénységben nőttek fel.
• A francia király azért segítette, mert Jancsi részt vett a törökök legyőzésében, és megmentette a király leányát a fogságból. Az óriáskirály viszont a betolakodó idegent látta János vitézben. 8 pont

5. a)

valóság	mese
1, 4, 5, 6	2, 3, 7, 8

 8 pont
- b) griffmadár, óriás 2 pont
- c) varázseszköz, próbatétel, meseszám, átváltozás 4 pont
- d) Színesebbé, izgalmasabbá teszik a mű cselekményét, és jobban kidomborítják a főhős alakját, jellemfejlődését. 2 pont
6. • A tűz –akár a zsványtanyán, akár a boszorkánybarlangban – a gonosz elpusztítását jelképezi.
• A pusztai vihar rövid idejű volt, és utána felragyogott a szivárvány. Jancsi sorsa jobbra fordult, mert beállt huszárnak. A tengeri vihar katasztrófába torkollott. Jancsi a faluba hazatérve, megtudta, hogy Iluska meghalt, így az ő élete is megkeseredett.
• A francia királytól kapott pénz ugyan jutalom volt János vitéz számára, de megdolgozott érte. 6 pont
7. hasonlat, felkiáltás, metafora, ismétlés, felsorolás, megszemélyesítés, metafora, ellentét 8 pont
8. a) ellenségek, segítette, lóra termett, Simonyi József, török basa, királylány megmentése, bátran és eredményesen szembeszálltak az ellenséggel. 7 pont
- b) igyekszik rossz a természete
rossz sorsa lett búsulsz
ne számíts rám elfárad
meghal szeretné megszerezni 4 pont

Összes pontszám: 100 pont

Képességfejlesztő, érdekes feladatok megoldása

- zászló, kópia, párduckápa, sisak, forgó
- kópia: lándzsaszerű szúrófegyver
strázsa: őrszem
párduckápa: párducbőrrel díszített nyereg
- Holott sebesedik, öl fog, vitézkedik, homlokán vér lecsordul.
Midőn éjten-éjjel csataviseléssel mindenik lankadt, fáradt.
- Az ellenség hírére azonnal készek fegyvert fogni.
Tisztességesen kiállnak önmagukért, a végvárért, a hazáért.
- „Emberségről példát, vitézségről formát mindeneknek ők adnak,”
- „Midőn mint jó sólymok, mezőn széjjel járnak, vagdalkoznak, futtatnak.”
- „Vitézek, mi lehet / ez széles föld felett / szebb dolog az végeknél? / aab
Holott kikeletkor / az sok szép madár szól, / kivel ember ugyan él; / ccb
Mező jó illatot / az ég szép harmatot / ád, ki kedves mindennél.” / ddb
- 1554-ben született. Zólyom ma Szlovákiában van. 1994-ben helyezték el az emléktáblát.
- irodalmi díj, egy középkori mintára kovácsolt végvári szablya
- A magyar líra élvonalába tartozó európai szellemiségű költőket és a magyar költészetet fordító idegen anyanyelvű külföldi irodalmárokat tüntetik ki ezzel a díjjal.

4. Szülőföld, táj

1. a) • A család 1824-ben költözött ide. Petőfi itt töltötte kisgyermekkorát.
 • A költő születése helyének nevezte ezt a várost.
 • A gyermekjátékok, a régi játszótársak és a dajka által énekelt altató dal mutatja ezt. 6 pont

b) hasonlat, ellentét, ismétlés, felkiáltás, ismétlés 5 pont

c) felnőttként tértem vissza, huszonöt éves lettem, összegyűjti a szép emlékeket 3 pont

2. a)

A táj ismerete	A táj szeretete
1., 2., 4.	3., 5., 6.

6 pont

- b) • Nem. A költő először fentről lefelé, majd közléről távolra haladva mutatja be a tájat úgy, hogy időnként a tájban közelképet ad.
 • Nem. A táj bemutatása által megnyilvánulnak a költő érzelmei is.
 • Igen. Az utolsó versszakban a költő megvallja hazaszeretetését. 6 pont

c) megszemélyesítés, hasonlat
 metafora 3 pont

d) hosszú, gémű, vályú 3 pont

3. a) puszta, gémeskút, ménes
 a puszta madarai, csárda, gulya 6 pont

b) A puszta látványa a végtelen szabadság érzését adja számára. 2 pont

- c) • Az alföld című vers a Kiskunsághoz, az Úti levelek III. részlete a Hortobágyhoz kapcsolódik.
 • Az alföld című vers utolsó sorai Vörösmarty Mihály gondolataira utalnak, az Úti levelek című műben pedig Csokonai Vitéz Mihály sírjánál halad el a költő. 4 pont

4. B, A, C, B, C 5 pont

5. H, I, H, H, I, I, H, I, H, H 10 pont

6. a) ős: 2. 3., 6. tél: 1. 4., 5. 6 pont

b) megszemélyesítés, esik az eső
 megszemélyesítés, véget ér az ős 4 pont

c) csörren- csermely, halkan hullik páros rím 3 pont

d) Mindkét sor ugyanazt a gondolatot fejezi ki. 2 pont

7.

Idézetek a tanult művekből	A mű címe	Szóképek
„S mosolyogva ...”	Petőfi Sándor: Az alföld	megszemélyesítés
„Játszott ...”	Nagy László: Balatonparton	megszemélyesítés
„Hortobágy ...”	Petőfi Sándor: Úti levelek III.	metafora
„Messzire ...,	Weöres Sándor:Tájkép	megszemélyesítés

8 pont

Összes pontszám: 82 pont

Képességfejlesztő, érdekes feladatok megoldása

- a) Juhász Gyula: A Tiszához
Móra Ferenc
- b) József Attila: A Dunánál
Marton László szobrászművész
Parlament
- c) Csokonai Vitéz Mihály: A szabadság
Debrecenben
Hortobágy
Csokonai Színház
Debreceni Református Kollégium

- A versben a honvágy érzése összekapcsolódik a szomorúság, bánat érzésével.
- A hol állok, a hol megyek,
Mindenkor csak feléd nézek.
- Árván élek bús szívemmel,
Mint a fű, mely a sziklán kel.

5. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

1. a) H, I, I, I, H 5 pont

b) A, C, D, F 4 pont

2. a)

Iskola	Múzeum-kert	Grund	Füvészkert	Nemecsekék háza
2	5	4, 6	1, 8	3, 7

8 pont

b) • Nagyon szeretek a grundon együtt játszani a barátaimmal.
 • A grundon szabadok lehetünk, magunk hozhatunk szabályokat az együttélésre.
 • A grund olyan, mint egy második otthon, nekünk a hazánk. 6 pont

c) A Pál utcaiak figyelmébe!
 Nagy szükségünk van megfelelő labdázó helyre.
 Háborút indítunk a grundért. Készüljete a harcra! A vörösingsek 3 pont

d) • piros-zöld zászló
 • „Itt voltak a Pál utcai fiúk!”
 • lándzsával
 • táborkok
 • Napóleon
 • Kolnay – trombita
 • Betegen legyőzte Áts Ferit, és életét adta a grundért.
 • kapitány
 • Hunyadi János 8 pont

3.

Jellemzők	Szereplők neve
Vidám, erős ...	Csónakos
Jól öltözködött ...	Csele
Nappal sokszor ...	Janó, a tót
Erősek voltak ...	Pásztorok
A gyermekével ...	Geréb apja
Komoly, csöndes ...	Boka
Erős, merész ...	Áts Feri
Különbnek tartotta ...	Geréb
Gyenge, vézna fiú...	Nemecsek
Komoly, következetes...	Rácz tanár úr

10 pont

4. a) Vezetőt választottak maguknak, törvényeket hoztak, rangokat adtak egymásnak.
 (szabadon döntöttek, küzdöttek a vágyaikért.) 3 pont

b) együttműködők: Összefogtak a vörösingsek támadásakor, és segítették egymást a harcban.
 bátrak: A háborúban nem fogadtak el külső segítséget, maguk akarták a harcot megvívni. 2 pont

- c) Elrendelte a két Pásztornak a fürdést az einstand miatt.
Nemecsek beszéde után, annak távozáskor tisztelgést vezényelt számára. 2 pont
- d) B, C, F 3 pont
5. a) Egyre bátrabb lett: Elment Bokáékkal a Fűvészkertbe. Aztán elment egyedül is.
Ott megvédte a társai becsületét.
Elszántan szerette a grundot: Mindent megtett Geréb leleplezéséért.
A csatába még betegen is elment. 4 pont
- b) életszerű: Bárkinek van lehetősége arra, hogy a közösségért kiemelkedőt alkosson.
A leggyengébb fiú az életpasztalatok által fejlődik, és kialakul az önbizalma.
nem életszerű: A leggyengébb fiút lenézhetik a társai, ezért nem jut bizonyítási lehetőséghez.
A leggyengébb fiúnak nincs önbizalma, mersze, hogy nagyobb feladatokra vállalkozzon. 4 pont
- c) Boka volt az egyetlen, akihez őszinte bizalommal tudott fordulni Nemecsek.
Boka figyelt Nemecsekre, és támogatta őt a betegségében is. 4 pont
- d) Nemecsek Ernő A Pál utcai fiúk című regény egyik központi alakja. Ő volt a leggyengébb a többi fiú között, a grundon az egyedüli közlegény, akit mindenki ugráltathatott. A leggyengébb fiúból aztán a grund hőse lett, mert a nagy csatában legyőzte Áts Ferit, a vörösingések vezetőjét. A szobra azért áll itt a Fűvészkertben, mert a történet szerint háromszor fürdött meg a hideg vízben, ami tüdőgyulladásához vezetett. Az egyszerű közlegény hőssé vált, mert életét áldozta szeretett grundjáért. 5 pont
6. a) szabadság, bátorság, hazaszeretet, összetartás, együttérzés 5 pont
- b) • A gittegyelet tagjai Nemecseket igazságtalanul ítélték el. Belegázoltak a jó hírébe, becsületébe, ezzel mélyen megbántották őt.
• Geréb a Pál utcai fiúkat elárulta, átállt a vörösingésekhez.
A vörösingések győzelmét a Pál utcaiak ellen tisztességtelen módon akarta támogatni.
Az apjának nem mondta el a tetteit, így hazudott neki. 4 pont
- c) • Amikor a háborúra/ csatára került sor, akkor a vörösingések ugyanúgy összefogtak a cél érdekében, mint a Pál utcaiak.
• Mindkét közösségben jól érezték magukat a fiúk, mert nem a felnőttek szabályaihoz alkalmazkodtak, hanem maguk irányították a játékaikat.
• A grundon építkezés kezdődött, a vörösingéseket pedig kizárták a Fűvészkertből. Mindkét csapat elvesztette a játszóterületét. 6 pont
7. a) verkli: zeneszerszám kerekeken guruló szekrényben
lóvasút: sínen, lóval vontatott utazókocsi
grund: beépítetlen telek
einstand: Az erősebb hadizsákmánynak nyilvánítja a golyókat, akár erőszakkal is. 8 pont
- b) Háromemeletes ház építése kezdődött a grundon. A szabad, játékos együttélés tere megszűnt a Pál utcai fiúk számára, akik ezután legfőképpen az iskolában lehettek együtt. 2 pont

8. • A Vígszínházban
- musical
  - A barátok együttléte egymással, a gondtalanul együtt töltött gyermekkor soha el nem múló élményeket ad.
  - A fiatal felnőttek jobban ki tudják fejezni, jobban át tudják adni a közönségnek a darab mondanivalóját, a darabban megjelenő érzéseket.
  - A színházi előadás másféle módszerekkel és eszközökkel, esetleg másféle feldolgozásban jeleníti meg a mű cselekményét.
  - A kritika felhívja a figyelmet a színpadi előadás értékeire.

6 pont

Összes pontszám: 102 pont

Képességfejlesztő, érdekes feladat megoldása

törökmézes lándzsa papuskám krajcár Bunsen-lámpa dohánygyár kiáltvány
háromemeletes ház zongora-verkli sáncárok tomahawk üres telek farakásokkal
zsebtintatartó lóvonat kapitány Múzeum-kert hadsegéd latinlecke homokbombák

6. Tanév végi felmérő feladatlap

1. a) életkép, mese, dal, elbeszélő költemény, regény, rege, tájleíró költemény/ tájlíra, úti levél 8 pont

b) I, H, I, I, H 5 pont

c)

Irodalmi művek	Műfajok
Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk	regény
Az égig érő fa	népmese
Petőfi Sándor: Az alföld	tájleíró költemény
Arany János: Családi kör	életkép
Petőfi Sándor: János vitéz	elbeszélő költemény

5 pont

2. Daidalosz, Daidalosz és Ikarosz
Kukorica Jancsi, János vitéz
Fehérlófia, Fehérlófia
Nemecsek Ernő, A Pál utcai fiúk 8 pont

3. Családi kör, metafora
Tájkép, megszemélyesítés
Az alföld, metafora
Nagyanyó-kenyér, hasonlat 8 pont

4. B, C, A, B, C, B, B 7 pont

5. a) IGAZ, HAMIS, IGAZ 3 pont

b) tündérszárny leadása, konvertorkiutalás, kiküldetési rendelvény 3 pont

c)

Szókapcsolatok	Magyarázatok
„Lalát kajtatom”	Lalát keresem
„rakoncátlan gyerek”	engedetlen gyerek
„ itt a hátulütője”	itt a következménye
„galamböszre fehéredett volna már az üstöke”	megőszült volna a haja
„Sose kerített semminek nagy feneket”	nem csinált belőle nagy ügyet

5 pont

d) • Nem szólt az anyjának, és ezért gondot okozott neki.
• Megszegte a távozás minden szabályát, így megnehezítette, hogy megtalálják őt. 2 pont

e) felelőtlen: A királynő hozzáférhető helyen tartotta a konvertort. Lala nem gondolt arra a bajra, amelyet eltűnésével okozott. 3 pont

- f) Lala megváltoztatta az alakját, és senki sem ismerte az úti célját. 2 pont
- g) előrelátó, megbízható 2 pont
- h) Amalfi, Aterpater, Csill, Csillné, Írisz, Kencefice, Lala, Tündérország 3 pont
- i) „a tündérhatár peremén ott nyújtózott az óceán” 1 pont
6. a) hasonlat, megszemélyesítés 2 pont
- b) kiskutyák 1 pont
- c) mennydörgés, villámlás 2 pont
- d) felhősödés, erős szél, mennydörgés, villámlás, eső 5 pont
- e) félrím 1 pont
- f) ballagnak
kiskutyák
csördít ki
csattog, pattog
csípősen 6 pont
- g) Petőfi Sándor: János vitéz 2 pont
- h) Az első kép. Már a vihar utáni állapotot ábrázolja, amikor kialakul a szivárvány. 3 pont
- i) szél, szelet, vihart, eső, eső 5 pont

Összes pontszám: 92 pont

Képességfejlesztő, érdekes feladatok megoldása

- relikvia: ereklye, emléktárgy
- Gyulai Pál ajándékozta Arany Jánosnak 1856. augusztus 20-án.
- „Legyen a tied, János, neked szebb írásod van, szebb költeményeket is írsz nálam.”
- Az Akadémiai Könyvtár Kézirattárában található.
- Szendrey Júlia ajándékozta a költőnek 1848-ban.
- A Petőfi Irodalmi Múzeumban lehet megtekinteni.
- Budapesten, a Hőgyes utca 3. szám alatti házon áll Nemeček Ernő emléktáblája.